

ПОКОЛЕНИЕТО · Y

Поколението Y - така социолозите наричат родените през 80-те и 90-те години. Те са независими, с подчертана индивидуалност и ревниво пазена свобода. Израсли са в мрежата и живеят в свят без граници. Българите от авангарда на това поколение изглеждат, сякаш кризата е минала край тях, без да я забележат. Докато родителите им говорят за безработица и безпаричие, те обсъждат нови проекти. Харесват ли ни или не, те са бъдещето и вместо да им налагаме остарели стереотипи на работа и живот, по-добре е да се опитаме да ги разберем.

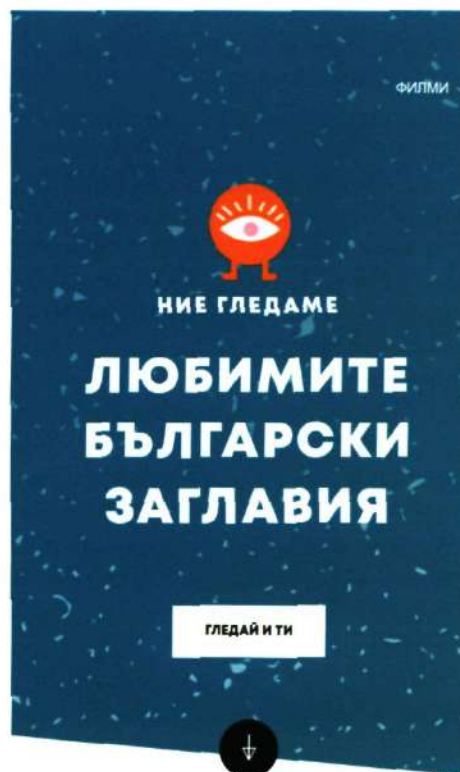

текст **Боряна Антимова**

Gledam.bg: Всички български филми на едно място

Каталог на цялата ни кинопродукция?

Идеята е наистина смела и много трудна за реализация, защото филмите са разпръснати по различни институции. До момента никой не се е наемал да ги събере на едно място. Но ние ще се опитаме“, казва Николай Стоичков. Той и още трима млади българи са започнали този смел и амбициозен проект. Никой до момента не се е опитал да събере цялата продукция на българското кино – игрално и документално, късометражни и пълнометражни филми. Няма и официална статистика колко са общо всички продукции. Но екипът е с амбицията да положи началото за събирането им в платформата Gledam.bg. Това не е любителски проект, а професионално организирана онлайн платформа по всички най-съвременни методи за съхранение чрез

Платформата Gledam.bg е максимално улеснена за ползване.

облачните технологии. Сайтът е добре организиран, а филмите се стриймват и отварят лесно на smart телевизори, компютри и всякакви мобилни устройства.

Заг амбициозния проект стоят Николай Стоичков и Александър Алексиев, автори на платформата NoBlink! („Не мига!“), създадена преди 5 години за популяризиране на късометражни български филми. Двамата са ученици на Георги Дюлгерев и продуцират филми и реклами. Другите в екипа са Полина Атанасова, IT специалистка, която се занимава с изграждането на платформата, и Александър Каролев, финансов специалист от Лондон, отговарящ за бизнеса и финансовата част.

Шест месеца борба с институции...

Шестмесечен къртовски трюг предшества раждането на платформата. Екипът води дълги преговори и разменя стотици имейли

ДОЗА ЩАСТИЕ

CINEMA
CITY

ФИЛМА НА ЯНА ТИТОВА

B2Y

Николай Стоичков и
Александър Алексиев на
премиерата на филма
„Доза щастие“, на
който са продуценти.

за предоставяне на авторските права от Националния филмов фонд, БНТ, „Филм аутор“, „Артист аутор“, „Музик аутор“. Проектът е революционен за България и с това, че предвижда със средствата от таксите за ползване на платформата да се отчисляват авторски права на продуценти, сценаристи, режисьори, актьори. Съвсем като в Шатите например, където по отношение на авторските права „мърдане няма“ – всеки по веригата получава отчисления за авторски права, докато филмът се върти някъде.

Това отново изисква къртовски труд, но Николай и Александър, които продуцират български филми, са категорични, че и отчисляването на авторски права трябва да е перфектно организирано. „Дължим го на българските кинотворци“, казват двамата.

Как ще се преборят създателите с манталитета на българина, свикнал да гледа филми „на аванта“? „Има го този момент – казва

Ники. – Но проблемът според нас идва от тези, които дават безплатно съдържание. Това е едно. Но съвсем друго е да предоставиш на зрителя правилна услуга с хубава визия, с хубави допълнителни обяснения, с маркетинг, с добре работеща платформа, така че да му е удобно и комфортно във всеки момент на всяко устройство – телевизор, компютър, телефон. Виждаме как все повече хора около нас, на нашата възраст, когато им се предостави качествена услуга, започват да си плащат.“

Програмата минимум е сайтът да се самоиздържа, като основната цел на екипа е отчисляването на процентите за авторски права като своеобразен реверанс и помощ за българските кинотворци. И четиримата имат достатъчно други ангажименти, с които се издържат.

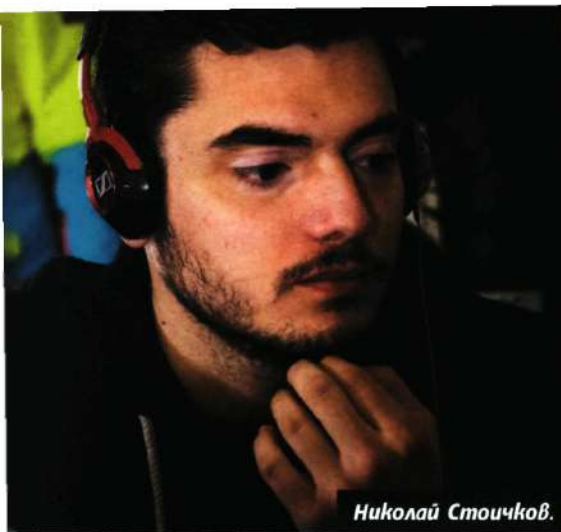
В случай че се натрупат повече средства, те ще бъдат инвестирани в създаването на качествени филми.

Нужна е промяна в манталитета за гледа на кино

„Ако говорим за промяна на средата, какъвто е лайтмотивът на тази рубрика, ние искаме да променим отношението към българските филми и кинотворци, начина, по който се гледа на платеното стриймване на филми“, казва Николай. Таксите в платформата са уеднаквени за всички българи у нас и в чужбина и са в левове. Всеки посетител може да наеме един филм за 48 часа, като „билетът“ за него е 2,99 лв. за филмите до 1990-а и 3,99 лв. за филмите след 1990-а. Абонаментът за всички заглавия е 7,99 лв. за месец, 20,99 лв. за тримесечие и 69,99 лв. за година.

Екипът не крие, че много разчита на подкрепата на българите в чужбина, които дават мило и драго за всичко българско – филми, сериали, театри. „Те трябва да знаят, че всеки лев от абонаментите

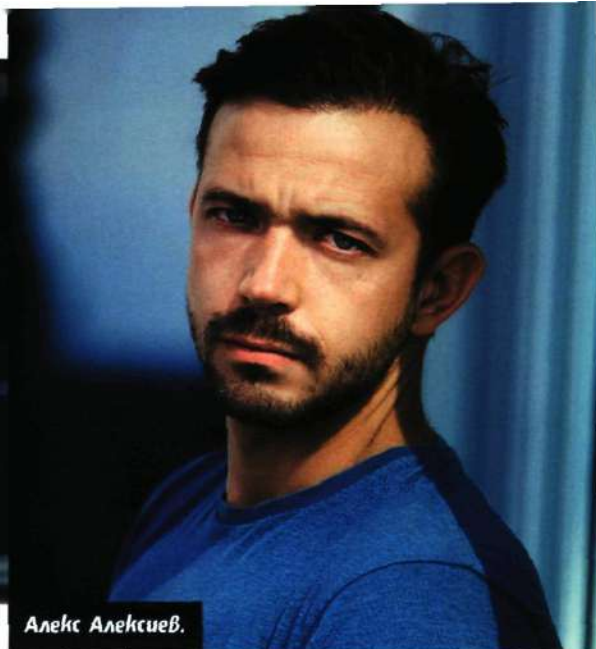

Николай Стоичков.

Полина Атанасова.

Алекс Алексиев.

ще отива за подкрепа на българските кинотворци”, казват създателите. „Направихме проучване сред над 1200 българи от 50 държави. Резултатите показаха, че около 70% от хората биха платили, за да гледат българско кино. И това ни беше достатъчно, за да продължим”, казва Николай. Платформата се стриймва без проблем освен в България и в САЩ, Канада и Европейския съюз, а скоро и в Азия.

Много усилия са положили и за субтитрите. „От 10 години живея между Лондон и София и понякога ми се е искало да представя на приятелите си чужденци култови български филми, а нямам достъп до тях”, споделя Алекс. Затова филмите ще бъдат и с английски субтитри за чужденци.

Филмите – достъпни и за глухите хора

Специално внимание е отделено и на възможността българските филми да са достъпни за глухите хора. Екипът от миналата година си партнира с хората от инициативата „Чуй ме със сърцето“. Те обогатяват платформата с български субтитри за глухи хора на цели 65 филма. Каузата българското кино да бъде достъпно и за глухи зрители обединява усилията и желанието на общностите и организациите „Чуй ме със сърцето“, Noida Deaf Society, Младежка организация към „Съюз на глухите в България“, „МОГА – Младежка организация на глухите активисти“, фондация „Взаимно“ и фондация „Глухи без

границы България/Deaf Unlimited Bulgaria“. В партньорство с платформата за българско кино pblink.bg и платформата за доброволчество TimeHeroes е организирана кампания за набиране на средства за създаване на субтитри за късометражните филми от каталога на NoBlink!.

Един от проблемите, с които се сблъсква екипът, е, че са изчезнали английските субтитри на старите качествени български филми, а те са били представяни на много международни фестивали. Ако не се намерят, ще се наложи да се направят нови субтитри.

Засега не могат да си позволят да подобряват качеството на старите филми, тъй като е изключително скъпо – десетки хиляди за един филм. Надяват се в някакъв момент, когато съберат достатъчно голяма абонаментна база, да правят и реставрация на филми. „Имаме вече два реставрирани стари филма – „Аспарух“ и „Мера според мера“. Изживяването да ги гледаш така е тотално друго. Те са много мащабни и като има хубава картина и звук, все едно се гледа холивудски блокбъстър”, коментира Николай.

Вече са онлайн култови VG заглавия

На 21 декември – малко преди Коледа, когато на човек му се гледа нещо хубаво и родно, беше

Александър Каролев.

стартът на онлайн платформата с над 50 игрални и документални филма. В нея има заглавия от 1958 г. до най-нови в категориите класика, комедии, драма, за децата, документални. Най-старият засега е „Любимец 13“, най-новият – „Доза щастие“. Вече са онлайн култови заглавия като „Оркестър без име“, „Топло“, „Вчера“, „Таралежите се раждат без бодли“, „Авантаж“, „Дами канянт“, „Двойникът“, „С деца на море“, „Специалист по всичко“, „Рицар без броня“, „Вилна зона“.

Списъкът ще се допълва два пъти седмично. Подготвени са още около 40 заглавия с уредени права. В процес на подготовка са още двойно повече филми, като оптимистичните прогнози са заглавията да стигнат поне до 500. Водят се преговори и за български

сериали. Ще се заснемат и качват и тетрални постановки, като вече е положено началото с авторския спектакъл на Марциус Куркински „Черното пиле“.

Има ли някаква носталгия, емоции в желанието да съберат всички български филми на едно място? За Николай и Алекс, родени през 1988-а, основен мотиватор е Георги Дюлгеров, автор на филми, които са им любими, и техен ментор в обучението. Но това, кое-

„Вчера“ и „Момчето си отива“ (долу) са фаворити в платформата.

подпомогнем съществуването на тази общност в България, е като създадем един допълнителен пазар за всички български филми. Да има приходи от зрителските гледания, всеки автор да си получава неговия дял и така да може да произвежда и допълнително съдържание извън държавното финансиране.”

Естествено, срещали са и негативни коментари от кинотворци, но типично за поколението на родените през 80-те те не мрънкат и не се оплакват, а работят здраво и гледат напред. „Сбъднахме една наша мечта – на екипа и лично моя. Защо да мрънкаме, когато успяваме да си сбъдваме мечтите“, смее се Николай.

→ 130

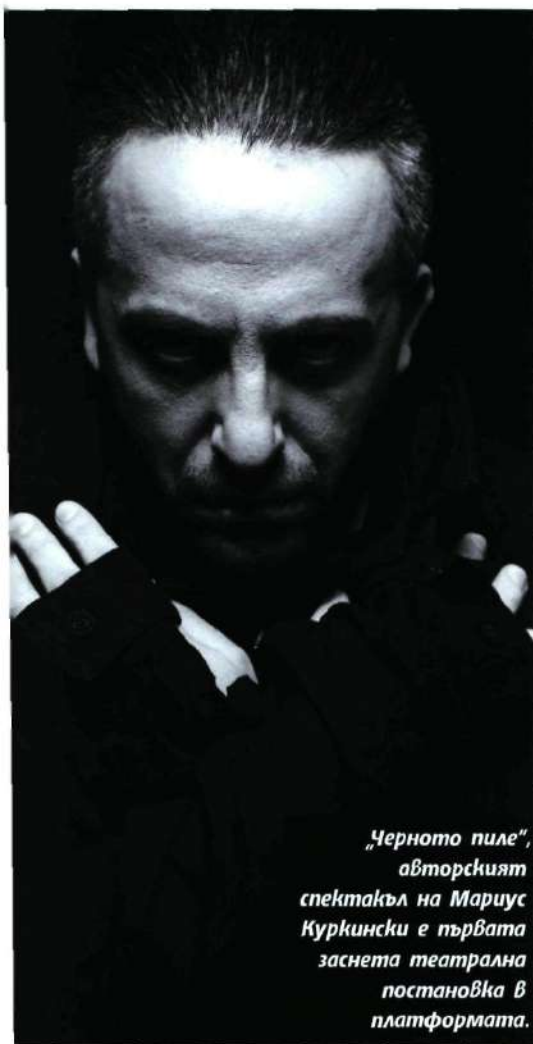
Най-любимият български филм „Оркестър без име“ е сред най-гледаните и в платформата Gledat.

то са амбицирани да направят, е каталог на българското кино. С тази цел тръгват и установяват, че няма място, в което всички български филми бъдат съхранявани и показвани пред по-широка аудитория.

„Като компания произвеждаме българско кино и част от нашата дейност е да го разпространяваме – казва Николай. – Борим се да има българско кино и преценихме, че това, с което можем да

„Черното пиле“, авторският спектакъл на Мариус Куркински е първата заснета театрална постановка в платформата.

Двамата с Алекс избират киното по различни пътища

За Николай то не е негова мечта от детството. До 21-годишна възраст е професионален спортист, състезател по вдигане на тежести. През 2010 г., когато българската федерация е наказана за 4 години заради непозволені средства, той е принуден да се откаже, въпреки че стига до републиканска титла в категория 94 кг.

След това завършва компютърно инженерство в Техническия университет. Работи известно

време в тази сфера в големи компании. Натрупва опит и в един момент си дава сметка, че това, с което иска най-много да се занимава, е кино – видеосъдържание и разказване на истории. Записва магистратура по режисура в Нов български университет при Георги Дюлгеров. Първият му късометражен филм е „За какво служи хлябът“ по една история на О’Хенри с Марта Вачкова. Снимал е и късометражен сериал „При щангистите“ с неговото минало, 10 епизода по 7 минути, излъчен по БНТ. Двамата с Алекс са продуценти на филма „Доза щастие“ с режисьор Яна Титова. Казва, че комедията е неговият жанр, а любимият му български филм е „Оркестър без име“.

Детството на Алекс е съвсем различно. „Аз друго освен сцена и кино не съм виждал. Израснал съм в такова семейство, в театъра и на снимачната площадка. Вътрешно в мен е било предопределено да се занимавам с кино и телевизия“, казва той. Син е актьора Стоян Алексиев и по-малък брат на Петър Алексиев, също актьор. Завършва актьорско майсторство в Ню Йорк. Успява някак да съчетава продуцентските си ангажименти с артистичните, като продължава да се снима активно в България и чужбина. Силни роли има във филмите „Възвишение“, „Пеещите обувки“, „Радиограмофон“, „Войвода“. Току-що е завършил филма „Доза щастие“, в който, освен че е продуцент заедно с Николай, се и снима. В главна роля е в сериала „Откраднат живот“.

Алекс е имал допълнителна мотивация да се включи в преката. „В един момент има толкова много филми, които съм заснел, но не мога да ги покажа дори на агентите ми, а и няма как да ги споделя с хора от чужбина. Това ме провокира да започна да гледам в посока

създаване на такава платформа“, споделя той.

Действията са по-силни от думите

„Дали има и патриотичен импулс във включването ми? Не, далеч съм от болния български патриотизъм“, казва Алекс. Отново нещо типично за това поколение – казвам, че не са патриоти, а в същото време правят много ценни неща, които променят България...

„Действията говорят повече, отколкото да се тупа някой в гърдите и да твърди колко е загрижен за родината си. Как виждам промяната на средата? Събирам се с хора, с които искам да се виждам, и работя с хора, с които искам да работя. Имам достатъчно много ангажименти, работа и съм щастлив и в личен план. Имам семейство, всички работим това, което искаме, и се забавляваме. Истината е, че има много неща, които трябва да се променят в България. Аз самият искам да работя в тази посока и да направя една по-приятна екосистема за кинотворците. Но през последните години съм се срещнал с изключителни хора в България и съм оптимист за тази държава. Или съм идеалист, не знам... Или ме хващаш в добро настроение. Имаме нужда от много промени и корекции на много нива – образование, здравеопазване, политика. Там трябва да се изчегърта цялата тая ръжда и самата система да се рестартира.“